

Kulturutskottets betänkande

1989/90:KrU19

Anslag till teater, dans och musik

1989/90
KrU19

Sammanfattning

Utskottet behandlar i detta betänkande de förslag som regeringen lagt fram i budgetpropositionen beträffande teater, dans och musik samt motioner som väckts i anslutning härtill.

Utskottet föreslår ändringar i de förslag som lagts fram i propositionen på sätt som framgår av följande redovisning.

Under anslaget Bidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner har regeringen föreslagit att riksdagen för budgetåret 1990/91 skall anvisa medel till 50 nya grundbelopp till musiktestrar, till 73 nya grundbelopp till övriga teater- och dansinstitutioner och till 25 nya grundbelopp till musikinstitutioner. Med beaktande särskilt av behovet av ökat stöd till Norrlandsoperan och Göteborgs symfoniker föreslår utskottet en ökning i förhållande till regeringens förslag med 12 nya grundbelopp till musiktestrar och 30 nya grundbelopp till musikinstitutioner. Därutöver föreslår utskottet att riksdagen skall anvisa medel till 10 nya grundbelopp som ett särskilt stöd för Norrlandsoperans turnéverksamhet. Utskottet föreslår således att medel skall anvisas till sammanlagt 72 nya grundbelopp till musiktestrar och 55 nya grundbelopp till musikinstitutioner. I förhållande till regeringens förslag innebär utskottets ställningstagande en ökad medelsanvisning på 5 833 000 kr. Regeringens förslag beträffande 73 nya grundbelopp till övriga teater- och dansinstitutioner tillstyrks.

Utskottet tillstyrker i övrigt regeringens förslag.

Till betänkandet har fogats 13 reservationer, vilka avser dels storleken av medelsanvisningen till olika ändamål, dels vissa prioriteringar i fråga om Riksteaterns verksamhet, bidragen till de regionala skådebanorna samt stöd till Ystadsoperan och teatergruppen Dalvadis. Ett särskilt yttrande om finansieringsformen för Operan och Dramatiska teatern har avgivits.

ÅTTONDE HUVUDTITELN

Propositionen

Regeringen har i proposition 1989/90:100 bil. 10 (utbildningsdepartementet) under G. Kulturverksamhet m.m. avsnittet Teater, dans och musik

dels under punkt G 9 (s. 349–351) föreslagit riksdagen att

9. till Bidrag till Svenska riksteatern för budgetåret 1990/91 anvisa ett reservationsanslag på 171 137 000 kr.,

dels under punkt G 10 (s. 351–353) föreslagit riksdagen att

10. till Bidrag till Operan för budgetåret 1990/91 anvisa ett reservationsanslag på 201 464 000 kr.,

dels under punkt G 11 (s. 353–354) föreslagit riksdagen att

11. till Bidrag till Dramatiska teatern för budgetåret 1990/91 anvisa ett reservationsanslag på 117 092 000 kr.,

dels under punkt G 12 (s. 354–355) föreslagit riksdagen att

12. till Bidrag till Svenska rikskonserter för budgetåret 1990/91 anvisa ett reservationsanslag på 59 856 000 kr.,

dels under punkt G 13 (s. 356) föreslagit riksdagen att

13. till Täckning av vissa kostnader vid Svenska rikskonserter för budgetåret 1990/91 anvisa ett förslagsanslag på 1 000 kr.,

dels under punkt G 14 (s. 356–357) föreslagit riksdagen att

14. till Bidrag till regional musikverksamhet för budgetåret 1990/91 anvisa ett förslagsanslag på 170 500 000 kr.,

dels under punkt G 15 (s. 357–360) föreslagit riksdagen att

15. till Bidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner för budgetåret 1990/91 anvisa ett förslagsanslag på 308 969 000 kr.,

dels under punkt G 16 (s. 361–363) föreslagit riksdagen att

16. till Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper m.m. för budgetåret 1990/91 anvisa ett reservationsanslag på 50 279 000 kr.,

dels under punkt G 17 (s. 363–364) föreslagit riksdagen att

17. till Bidrag till Musikaliska akademien för budgetåret 1990/91 anvisa ett anslag på 2 570 000 kr.

Motioner

1989/90:Kr201 av Johnny Ahlqvist (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av medel till de fria teatergrupperna.

1989/90:Kr227 av Jan Hyttring m.fl. (c) vari yrkas

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om Riksteaterns satsning på småplatserna.

1989/90:Kr229 av Ingela Mårtensson m.fl. (fp) vari yrkas att riksdagen med hänvisning till vad i motionen anförts om Göteborgs symfoniker anvisar medel till 50 grundbelopp utöver vad regeringen föreslagit till musikinstitutioner (G 15).

1989/90:Kr232 av Lola Björkquist och Karl-Göran Biörsmark (fp) vari yrkas att riksdagen till Bidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner (G 15) för balettensemblen vid Östergötlands länsteater för bud-

getåret 1990/91 anvisar medel till 8 grundbelopp utöver dem som utgår för innevarande budgetår. 1989/90:KrU19

1989/90:Kr236 av Sten Svensson (m) vari yrkas att riksdagen med avslag på budgetpropositionens förslag i motsvarande del beslutar att hos regeringen anhålla om förslag till ändrad inriktning av statens stöd till fonogramproduktion i enlighet med vad som anförts i motionen.

1989/90:Kr247 av Sten Svensson (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om likvärdig behandling av det statliga stöd som utges till Göteborgs Symfoniker och till Stockholms Filharmoniker.

1989/90:Kr256 av Carl Bildt m.fl. (m) vari yrkas

18. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om fördelningen av det statliga fonogramstödet.

1989/90:Kr257 av Bengt Westerberg m.fl. (fp) vari yrkas

9. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om musikteaterproduktion genom Svenska riksteatern,

10. att riksdagen till Bidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner (G 15) för budgetåret 1990/91 anvisar 10 573 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit.

11. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om användningen av de medel som reserverats för Skådebanan i Stockholms län,

12. att riksdagen till Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper m.m. (G 16) för budgetåret 1990/91 anvisar 5 000 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit.

1989/90:Kr262 av Lena Boström och Roland Brännström (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om stöd till Norrlandsoperan.

1989/90:Kr263 av Ulla Orring m.fl. (fp) vari yrkas

1. att riksdagen för budgetåret 1990/91 till Bidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner (G 15) för Norrlandsoperan anvisar medel till tolv grundbelopp utöver dem som utgår för innevarande budgetår.

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att Norrlandsoperan bör få ett turnéstöd i enlighet med vad i motionen anförts.

1989/90:Kr264 av Karin Israelsson m.fl. (c) vari yrkas

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om uppräknig av antalet grundbidrag till Norrlandsoperan med tolv.

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ett årligt turnéstöd på 3 milj. kr. till Norrlandsoperan.

1989/90:Kr265 av Marianne Carlström m.fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om förbättrat stöd till Göteborgs symfoniker.

1989/90:Kr266 av Sinikka Bohlin m.fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin

mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om resurser till Gävleborgs symfoniorkester.

1989/90:KrU19

1989/90:Kr290 av Ingrid Sundberg m.fl. (m) vari yrkas

17. att riksdagen avslår regeringens förslag att anvisa 3 milj.kr. för Stöd till utgivning av fonogram samt till Bidrag till Svenska rikskonserter för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag av 56 856 000 kr.,

18. att riksdagen avslår regeringens förslag att till Regionala skådebanor anvisa 25 grundbelopp,

19. att riksdagen beslutar att öka anslagen till de regionala teater-, dans- och musikinstitutionerna med vardera 400 000 kr.,

20. att riksdagen till Bidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag av 319 369 000 kr.,

21. att riksdagen hos regeringen begär en plan för omläggning av de fria teatergruppernas grundfinansiering,

22. att riksdagen till Bidrag till Musikaliska akademien för budgetåret 1990/91 anvisar ett anslag av 3 070 000 kr.

1989/90:Kr299 av Jan-Erik Wikström m.fl. (fp) vari yrkas att riksdagen till Bidrag till Operan (G 10) för budgetåret 1990/91 anvisar 3 milj.kr. utöver vad regeringen föreslagit.

1989/90:Kr300 av Gunnar Thollander (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om långsiktig lösning av de fria teatergruppernas ekonomi.

1989/90:Kr301 av Lars Werner m.fl. (vpk) vari yrkas att riksdagen beslutar att under Utbildningsdepartementet, bil. 10, G 16. Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper m.m. anslå 14 000 000 kr. utöver vad regeringen har föreslagit.

1989/90:Kr303 av Alexander Chrisopoulos och Viola Claesson (vpk) vari yrkas att riksdagen till Bidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner för budgetåret 1990/91 anslår 3 581 000 kr., motsvarande 30 grundbelopp, till Göteborgs konsert AB.

1989/90:Kr338 av Jan Hyttring m.fl. (c) vari yrkas

10. att riksdagen till Bidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner (G 15) anvisar 3 768 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit att användas för inrättande av ytterligare grundbelopp i enlighet med vad som anges i motionen,

11. att riksdagen till Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper (G 16) anvisar 5 000 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit.

1989/90:Kr342 av Maggi Mikaelsson m.fl. (vpk, m, mp) vari yrkas

2. att riksdagen till Norrlandsoperan för budgetåret 1990/91 anvisar medel motsvarande 50 grundbelopp eller således 12 grundbelopp utöver regeringens förslag,

3. att riksdagen till Norrlandsoperan för budgetåret 1990/91 anslår 3 milj. kr. utöver regeringens förslag som turnéstöd.

1989/90:Kr343 av Eva Goës och Kaj Nilsson (mp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om 3 milj. kr. i stöd till turnéer för Norrlandsoperan.

1989/90:Kr344 av Kristina Svensson och Magnus Persson (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ekonomiska resurser till Musikteatern i Värmland.

1989/90:Kr345 av Maj-Inger Klingvall (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av utökat statligt stöd till Orkesterföreningen i Norrköping.

1989/90:Kr346 av Sonja Rembo och Tom Heyman (m) vari yrkas att riksdagen beslutar att statsbidraget till Göteborgs Symfoniorkester och Stockholms Filharmoniker beräknas efter samma antal grundbelopp.

1989/90:Kr347 av Britta Bjelle (fp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om statliga bidrag till teatergruppen Dalvadis.

1989/90:Kr370 av Inger Schörling m.fl. (mp) vari yrkas

9. att riksdagen till Bidrag till Svenska riksteatern (G 9) för budgetåret 1990/91 anvisar 12 000 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit,

10. att riksdagen till Bidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner (G 15) för budgetåret 1990/91 anvisar 7 536 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit,

11. att riksdagen anvisar ett årligt turnéstöd till Norrlandsoperan om 3 000 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit.

12. att riksdagen anvisar ett extra bidrag för Ystadsoperans gästspel i Köpenhamn med 300 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit,

13. att riksdagen till Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper m.m. (G 16) för budgetåret 1990/91 anvisar 5 000 000 kr. utöver vad regeringen föreslagit.

Utskottet

Bidrag till Svenska riksteatern (G 9)

Bidrag till Svenska riksteatern, Operan och Dramatiska teatern lämnas enligt ett rullande budgeteringssystem i syfte att tillåta en mera långsiktig planering för institutionerna. Systemet bör enligt vad utskottet uttalade vid föregående riksmöte dessutom ge goda förutsättningar för institutionerna att leva upp till de krav som ställs på dem att driva verksamheten inom givna ekonomiska ramar. Systemet innebär att lokalkostnaderna skall ersättas till de faktiska hyreskostnaderna. Övriga delar av statsbidragen skall räknas om med det procenttal, som varje år bedöms ge realistiska förutsättningar för institutionerna att bedriva den verksamhet de bör ha med hänsyn till deras kulturpolitiska betydelse (bet. 1988/89:KrU17, rskr. 132). I årets budgetproposition grundas beräkningarna på en omräkningsprocent av 7 %.

Utbildningsministern erinrar om att en särskild utredningsman (teater-

kostnadsutredningen. U 1989:07) på regeringens uppdrag gör en översyn av kostnaderna för att driva teaterverksamhet. Uppdraget skall redovisas i april 1991.

Anslaget *Bidrag till Svenska riksteatern* föreslås i budgetpropositionen föras upp med 171 137 000 kr., en ökning med totalt 17 855 000 kr., varav 8 milj. kr. anges vara en förstärkning av bidraget utöver vad som följer av den generella omräkningen. Med förstärkningerna höjs bidragsbasen, vilket enligt utbildningsministern är nödvändigt om Riksteatern skall kunna fullgöra sina uppgifter på ett tillfredsställande sätt. För innevarande budgetår avses Riksteatern – på tilläggsbudget – tillföras ett engångsbelopp om 6 milj. kr.

Utbildningsministern framhåller Riksteaterns betydelse för utvecklingen av barn- och ungdomsteatern. Unga Riks har – tillsammans med Unga Klara vid Stockholms stadsteater och Backateatern vid Göteborgs stadsteater – kommit att ta på sig nationella uppgifter för barn- och ungdomsteatern (bil. 10 s. 86). Den kunskap och den kompetens som byggts upp vid dessa ensembler måste vidmakthållas och utvecklas för att de skall kunna ta ansvar för ett erfarenhetsutbyte och samspel med andra konstnärligt verksamma grupper och ensembler i landet. Av den föreslagna förstärkningen om 8 milj. kr. till Riksteatern avser 2 milj. kr. dess barn- och ungdomsverksamhet.

Under anslaget anför utbildningsministern att det är lämpligt att Riksteatern i framtiden får fördela resurserna inom teaterns olika verksamhetsområden, varför den hittillsvarande beräkningen av medel under särskilda anslagsposter slopas.

Riksteaterns anslag bör enligt motion Kr370 (mp) ökas med 12 milj. kr. utöver vad regeringen föreslagit (yrkande 9).

Utskottet har inget att invända mot att omräkningsprocenten för Riksteatern är 7 % för budgetåret 1990/91. Utskottet uttalade vid föregående riksmöte att Riksteaterns verksamhet för många människor innebär den enda kontakten med levande teater och att dess betydelse som kulturfaktor därför är mycket stor. Utskottet tillstyrker mot denna bakgrund att resurserna till teatern förstärks nästa budgetår. Förstärkning bör ske i den utsträckning regeringen föreslagit. Motion Kr370 avstyrks således i här aktuell del (yrkande 9).

I motion Kr227 (c) uttrycks oro för att det – trots förstärkningen av anslaget till Riksteatern – inte kommer att finnas utrymme för ökad *verksamhet på s.k. småplatser* (yrkande 3). Motionärerna återger Bygdegårdarnas riksförbunds uppskattning av hittills genomförda särskilda projekt som riktats mot samlingslokaler. De ansluter sig till förbundets åsikt att det bör föreskrivas att Riksteatern inom årets anslagsökning skall prioritera verksamhet på dessa platser.

Utskottet erinrar om att utbud och spridning av verksamheten inom Riksteatern bestäms i samverkan mellan Riksteatern och teaterföreningarna inom ramen för de medel som anvisas. Utskottet anser att riksdagen inte bör föreskriva en sådan prioritering av en viss del av verksamheten som förordas i motionen. Anslagsökningen för nästa budgetår bör öka möjligheterna att tillgodose önskemålen från landets teaterföreningar. Med hänvisning till det anförda anser utskottet att något särskilt uttalande från riksdagens sida inte bör göras med anledning av motion Kr227 yrkande 3.

I motion Kr257 (fp) hemställs att riksdagen som sin mening skall ge regeringen till känna att Svenska riksteatern – inom den i budgetpropositionen föreslagna ökade medelstillelningen – skall genomföra en planerad *musikteaterproduktion inom Riksteatern* i samarbete med t.ex. Folkoperan (yrkande 9).

Riksteatern har i sin anslagsframställning redovisat en rad olika områden som angelägna att stödja och förstärka. Bland de nämnda områdena finns musikteaterproduktion i samverkan med vissa institutioner. Det ankommer på Riksteatern att inom ramen för de av riksdagen anvisade medlen prioritera mellan sådana områden som Riksteatern och teaterföreningarna önskar främja. Utskottet förutsätter att Riksteatern vid dessa överväganden noga prövar möjligheten att inrymma bl.a. musikteaterproduktion i sin verksamhet under nästa budgetår. Utskottet anser att riksdagen inte bör göra något sådant prioriteringsuttalande som begärs i motionsyrkandet. Detta avstyrks.

Bidrag till Operan (G 10)

Under innevarande budgetår utgår till Operan ett anslag av 197 671 000 kr.

I årets budgetproposition föreslås anslaget föras upp med 201 464 000 kr. efter avräkning med dels 8 milj.kr. som anvisats engångsvis innevarande budgetår som kompensation för inkomstbortfall under speluppehållet hösten 1989, dels 1,5 milj.kr. som avser återbetalning av ett lån på 30 milj.kr. för ett scenmaskineri m.m. Som redovisats i det föregående under avsnittet Bidrag till Svenska riksteatern har bidraget till Operan beräknats utifrån ersättning av de faktiska hyreskostnaderna och i övrigt efter en omräkning med 7 %.

Utbildningsministern nämner att Operan aktualiserat ett behov av ökat aktiekapital. Han anför att prövningen av denna fråga bör anstå till dess att den inom teaterkostnadsutredningen (U 1989:07) pågående översynen av kostnaderna för att driva teaterverksamhet avslutats.

I motion Kr299 (fp) redovisas hur Operan finansierat sin verksamhet under de senaste sex åren genom statligt bidrag, biljettintäkter och minskning av eget kapital. Motionärerna konstaterar att det egna kapitalet kommer att vara förbrukat vid utgången av räkenskapsåret 1989/90. De anför att de medel som är disponibla för verksamheten budgetåret 1990/91 kommer att bli mindre än innevarande budgetår. Mot denna bakgrund föreslår motionärerna att Operans bidrag skall räknas upp med 3 milj.kr. i förhållande till regeringens förslag för att Operan inte skall stå helt utan reserver och behöva säga upp ytterligare personal.

Utskottet anser att det är av värde att teaterkostnadsutredningen nu gör en översyn av teaterkostnaderna och att det därvid ingår att bedöma om den nuvarande verksamhetsformen för Operan och Dramatiska teatern är den mest ändamålsenliga med hänsyn till verksamhetens karaktär eller av ekonomiska skäl. Utskottet har inget att erinra mot den omräkningsprocent av 7 % som regeringen grundar bidragsberäkningen på. Vid föregående riksmöte anslöt sig riksdagen i princip till vad utbildningsministern anförde om en anpassning av Operans verksamhet till den nivå, som är realistisk med hänsyn till statsbidragets framtida utveckling. Regeringen hade då begärt att bidra-

get för budgetåret 1989/90 dels skulle räknas upp med 5 %, dvs. med 6,9 milj.kr., dels skulle höjas med 6,9 milj.kr. utöver vad som följde av omräkningsmodellen. För att undvika alltför stora påfrestningar i organisationen under anpassningsskedet höjde emellertid riksdagen bidragsbasen med 11 milj.kr. utöver vad regeringen begärt (bet. 1989/90:KrU17, rskr. 132). Mot bakgrund av det anförda och i avvaktan på resultaten av den pågående översynen föreslår utskottet att riksdagen med avslag på motion Kr299 anvisar 201 464 000 kr. till Bidrag till Operan nästa budgetår.

Bidrag till Dramatiska teatern (G 11)

Utskottet tillstyrker regeringens förslag.

Bidrag till Svenska rikskonserter (G 12)

Stiftelsen Svenska rikskonserter inrättades den 1 januari 1988. Anslaget till Rikskonserter uppgår innevarande budgetår till 54 747 000 kr.

Regeringen föreslår att anslaget nästa budgetår skall uppgå till 59 856 000 kr. Därvid har full hänsyn inte kunnat tas till kostnadsökningar till följd av 1989 och 1990 års statliga löneavtal eller till kostnader för förändrade sociala avgifter för år 1990. Kompensation för detta kommer att ges från anslaget Täckning av vissa kostnader vid Svenska rikskonserter (G 13). För det treåriga projektet Lansering 90, i vilket unga, octablerade artister får hjälp att komma ut i musikkivet och på marknaden, beräknas en ökning med 0,3 milj.kr. till 1,8 milj.kr. Vidare föreslås Rikskonserter fr.o.m. budgetåret 1990/91 medverka i en annan treårig försöksverksamhet som omfattar organisation och subventionering av längre turnéer inom landet för stora och medelstora orkestrar. Rikskonserter skall därvid samverka med orkesterinstitutionerna och länsmusikorganisationen. För denna försöksverksamhet omdisponeras 1 milj.kr. till förevarande anslag från anslaget Bidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner, där medlen hittills använts för regionalt tilläggsbidrag.

Under anslaget Bidrag till Svenska rikskonserter beräknas enligt regleringsbrevet för budgetåret 1989/90 minst 5 800 000 kr. för *fonogramverksamhet*. Det statliga fonogramstödet bör enligt motion Kr256 (m) omfördelas så att alla producenter får söka medel på lika villkor (yrkande 18). Med hänvisning härtill begärs i motion Kr290 (m) att förevarande anslag skall minskas med 3 milj.kr. avseende fonogramverksamheten (yrkande 17). Motsvarande belopp bör enligt motionen beräknas under anslaget Stöd till fonogram och musikalier (H 3). Denna del av motionärernas förslag behandlar utskottet i betänkandet 1989/90:KrU24. Även i motion 1989/90:Kr236 (m) hemställs om en ändrad inriktning av det statliga stödet till fonogramproduktionen. Motionären hävdar att skälen till det särskilda stödet till fonogramproduktionen inom Rikskonserter har bortfallit, sedan flera andra producenter med motsvarande produktion tillkommit. Medlen skall därför kunna sökas av alla producenter av sådan kvalitetsproduktion, som annars inte skulle ha kommit till stånd.

Utskottet har vid tidigare riksmöten (senast i bet. 1988/89:KrU17 s. 11) –

med anledning av likartade motionsyrkanden – erinrat om att riksdagen år 1987 beslöt om ändringar i grunderna för stödet till fonogramproduktionen (prop. 1986/87:100 s. 437–446. bet. KrU 17, rskr. 209). Beslutet innebär att en klarare ansvarsfördelning kom till stånd mellan kulturrådet, Musikaliska akademien och Svenska rikskonserter. Vidare innebär beslutet att Svenska rikskonserter skall inrikta sin fonogramproduktion på utgivning av dels ny svensk musik som är orepresenterad eller ofullständigt representerad på fonogram, dels svenska artister vars konstnärskap inte kan anses vara tillräckligt dokumenterat på fonogram. I sin utgivning bör Svenska rikskonserter inom det angivna området sträva efter att komplettera den musik som ges ut av andra fonogramproducenter. Svenska rikskonserter är enligt beslutet oförhindrad att ägna sig åt andra slags produktioner om kostnaderna kan täckas på kommersiell grund eller med bidrag från andra uppdragsgivare.

Utskottet, som konstaterar att riksdagens beslut innebär en precisering och begränsning av Svenska rikskonserters fonogramproduktion, är inte berett att ompröva riksdagens i det föregående redovisade ställningstagande. Utskottet tillstyrker följaktligen att medel beräknas för verksamheten i enlighet med vad som innefattas i förslaget i propositionen. Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet att riksdagen avslår motionerna Kr236, Kr256 yrkande 18 och Kr290 yrkande 17 och under anslaget anvisar medel av den storlek regeringen föreslagit.

Täckning av vissa kostnader vid Svenska rikskonserter (G 13)

Utskottet tillstyrker regeringens förslag.

Bidrag till regional musikverksamhet (G 14)

Utskottet tillstyrker regeringens förslag.

Bidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner (G 15)

Från anslaget utgår statsbidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner samt till regionala skådebanor. En av förutsättningarna för bidrag är att regeringen förklarar institutionen berättigad till sådant.

Statsbidrag utgår i form av grundbidrag. Till teater-, dans- och musikinstitutioner utgår för närvarande bidrag även i form av tilläggsbidrag. Underlaget för beräkningen av grundbidraget utgörs av det antal grundbelopp som varje år fastställs för institutionen eller den regionala skådebanan. Enligt beslut av regeringen är för närvarande 22 teater- och dansinstitutioner, 10 musikinstitutioner och 6 regionala skådebanor berättigade till bidrag. Statens kulturråd fördelar såväl grundbidragen som tilläggsbidragen. Statsbidrag utgår med 55 % av bidragsunderlaget. Till nyinrättade institutioner kan efter regeringens prövning statsbidrag utgå med 60 % av bidragsunderlaget under högst tre år.

Innevarande budgetår är totala antalet grundbelopp för teater- och dansinstitutioner 2 045,5, för musikinstitutioner 629 och för regionala skådeba-

nor 25. Medel motsvarande 37 grundbelopp har frigjorts till följd av att verksamheten vid Skådebanan i Stockholms län upphört. Dessa medel disponeras av regeringen för teaterfrämjande åtgärder.

Anslaget uppgår innevarande budgetår till 277 377 000 kr.

Utvecklingen av det regionala kulturlivet inom teater, dans och musik berörs i årets budgetproposition både i olika inledningsavsnitt i bilaga 10 (s. 53–60, 62–67 och 324–328) och under olika anslag. Utbildningsministern anför inledningsvis att den statliga kulturpolitiken syftar till att stimulera och stödja huvudmännens satsningar på uppbyggnaden av det regionala nätverket och att statsbidrag har lämnats på villkor av samtidiga satsningar från landsting och kommuner. Ett annat krav har varit att institutionerna bedriver en verksamhet som avser hela länet.

Vid föregående riksmöte uttryckte regeringen ambitionen att under en treårsperiod med början innevarande budgetår utveckla det regionala kulturlivet, förbättra de konstnärliga yrkesutövarnas villkor och stimulera kulturaktiviteter för barn och ungdomar. Samtidigt är ett övergripande mål att bredda kulturintresset.

Förslagen i årets budgetproposition i vad gäller utveckling av regional teater, dans och musik grundas på rapporten (Ds 1989:36) Kultur i hela landet, rapporten (Ds 1989:46) Symfonierna och samhället samt en studie av kulturradet om teatersituationen i län utan egen grundbeloppsbaserad teaterverksamhet. Utbildningsministern betonar att de förslag som regeringen i år lägger fram om den regionala kulturen har betydelse även för konstnärernas arbetsvillkor och för utvecklingen av kulturverksamhet för barn och ungdomar.

I budgetpropositionen anges att bidragen till de regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutionerna under de kommande två budgetåren avses byggas ut med sammanlagt 213 nya grundbelopp, nämligen med totalt 148 budgetåret 1990/91 och totalt 65 budgetåret 1991/92.

De 65 nya grundbelopp för budgetåret 1991/92, som regeringen ämnar föreslå riksdagen i nästa års budgetproposition, fördelar sig med 15 till teater- och dansinstitutioner och 50 till musikinstitutioner.

Av de 148 nya grundbelopp som föreslås för budgetåret 1990/91 avser 123 grundbelopp regionala teater- och dansinstitutioner – 50 till musikteatrar och 73 till övriga teater- och dansinstitutioner – och 25 grundbelopp musikinstitutioner.

Av de 123 nya grundbeloppen till teater- och dansinstitutioner bör enligt utbildningsministerns mening 55 gå till stöd till vissa teatrar för verksamhet med inriktning mot barn och ungdomar. Därvid nämns särskilt verksamheten vid Unga Klara vid Stockholms stadsteater. Backateatern vid Göteborgs stadsteater och barn- och ungdomsteatern i Älvsborgs län.

Utbildningsministern erinrar om att flertalet regionala teatrar numera får minst 35 grundbelopp, vilket har bedömts vara en rimlig nivå för att en fungerande teaterverksamhet skall kunna bedrivas. Det fortsatta reformarbetet bör enligt utbildningsministerns mening inriktas på de län som har påbörjat eller står i begrepp att påbörja arbetet med att bygga upp länsteatrar. Utbildningsministern räknar bl. a. med att bidraget till den nya länsteatern i Skaraborgs län, som innevarande budgetår får 25 grundbelopp, skall ökas till 35

grundbelopp nästa budgetår. En ansökan om 7,5 grundbelopp för det första årets verksamhet vid en nyligen beslutad länsteater i Bohuslän bör enligt utbildningsministerns mening tillgodoses. Därmed blir antalet bidragsberättigade regionala och lokala teater- och dansinstitutioner 23.

För teaterverksamhet i län utan egen teater beräknas en ökning med 1,5 milj.kr. till 2 milj.kr. Utbildningsministern uppger dessutom att regeringen avser att i nästa budgetproposition föreslå att bidraget skall öka med ytterligare 2 milj.kr. Medlen skall fördelas av kulturrådet.

Fördelningen av de 25 nya grundbeloppen nästa budgetår till musikinstitutioner bör enligt utbildningsministern göras med utgångspunkt i ökad tillgänglighet för hittills underförsörjda regioner och publikgrupper. Vidare bör orkestrarnas ambitioner när det gäller att ordna arrangemang som vänder sig till barn och ungdomar uppmärksammas.

Det hittillsvarande regionala tilläggsbidraget som innevarande budgetår utgår till regionala teater-, dans- och musikinstitutioner med 2 029 000 kr. föreslås upphöra. Den del av beloppet som avser teaterverksamhet räknas om till bidrag till 10 grundbelopp, vilka således tillkommer utöver de 123 nya grundbelopp som föreslås för nästa budgetår. Kulturrådet bör vid fördelningen av dessa 10 nya grundbelopp ta hänsyn till omfattningen av institutionernas regionala verksamhet, även sådan utanför det egna länet. En annan del av beloppet, nämligen 1 milj.kr., föreslås föras över till anslaget Bidrag till Svenska rikskonserter att användas till stöd för längre turnéer i landet för större och medelstora orkestrar.

De medel, motsvarande bidraget till 37 grundbelopp, som frigjorts genom att Skådebanan i Stockholm upphört avses även nästa budgetår användas av regeringen för teaterfrämjande åtgärder.

Det föreslås att anslaget Bidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner skall bestämmas till 308 969 000 kr.

Ett stort antal motionsyrkanden tar upp frågor om stödet till de regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutionerna m.m.

I en grupp motionsyrkanden begärs ett *ökat antal grundbelopp* i förhållande till regeringens förslag. För bedömningen av motionsförslagen ur budgetsympunkt finns det skäl att här redovisa följande. För teater- och dansinstitutioner har beräkningarna i budgetpropositionen utgått från ett preliminärt grundbelopp av 186 100 kr. (resp. 172 400 kr. i de fall där lönekostnadspålägg inte skall beräknas). Statsbidrag utgår som tidigare angetts med 55 % av bidragsunderlaget, dvs. med 102 355 kr. (resp. 94 820). För musikinstitutioner har grundbeloppet preliminärt beräknats till 217 000 kr. (resp. 201 100 kr. i de fall där lönekostnadspålägg inte skall beräknas). Även till dessa institutioner utgår statsbidrag med 55 % av bidragsunderlaget, dvs. med 119 350 kr. (resp. 110 605 kr.). Till nyinrättade teater-, dans- och musikinstitutioner kan som angetts tidigare statsbidrag utgå med 60% efter regeringens prövning. För de regionala skådebanorna har beräknats ett preliminärt grundbelopp av 172 400 kr., av vilket 55% utgår som statsbidrag, dvs. 94 820 kr.

I motion Kr257 (fp) hemställs om medel för ytterligare 95 nya grundbelopp att fördelas med 20 till musikteatrar, 25 till övriga teater- och dansinstitutioner och 50 till musikinstitutioner (yrkande 10). Även i motion Kr229 (fp) begärs ytterligare 50 nya grundbelopp till musikinstitutioner. Ökningen

till musikinstitutionerna motiveras i båda motionerna med att Göteborgs konsert AB (Göteborgs symfoniker) behöver en förstärkning med 20 nya grundbelopp enbart för att ersätta det stöd från AB Volvo som fr.o.m. den 1 juli 1989 upphört efter fem år. I motion Kr257 hemställs även att de medel som frigjorts från Skådebanan i Stockholm inte skall användas till teaterfrämjande åtgärder efter regeringens beslut utan till inrättande av nya grundbelopp (yrkande 11).

Även i motion Kr370 (mp) begärs ytterligare 20 nya grundbelopp till musikteatrar och ytterligare 25 nya grundbelopp till övriga teater- och dansinstitutioner (yrkande 10). Ytterligare 25 nya grundbelopp föreslås till musikinstitutioner.

I motion Kr338 (c) begärs likaledes ytterligare 20 nya grundbelopp till musikteatrar och 25 nya grundbelopp till övriga teater- och dansinstitutioner (yrkande 10). Till musikinstitutioner begärs 20 nya grundbelopp utöver regeringens förslag. De ytterligare grundbeloppen skall utgå först fr.o.m. den 1 januari 1991, varför kostnadsökningen begränsas till hälften av kostnaden för helt budgetår.

Med hänvisning till behovet av en förstärkning för Göteborgs symfoniker hemställs i motion kr303 (vpk) att riksdagen skall – utöver vad regeringen föreslagit – anvisa medel motsvarande 30 grundbelopp till musikinstitutioner.

I motionerna Kr263 (fp) yrkande 1, Kr264 (c) yrkande 2 och Kr342 (vpk, m, mp) yrkande 2 begärs att riksdagen skall anvisa medel till 12 nya grundbelopp till musikteatrar utöver regeringens förslag i syfte att göra det möjligt att öka bidraget till Norrlandsoperan. I motionerna redovisas den betydelse Norrlandsoperan haft för hela Norrland och de ekonomiska problem som uppstått bl.a. beroende på ökande kostnader för turnéer och ökade kostnader som uppstått vid övertagandet av den regionala musikverksamheten. I motionerna redovisas också de ökade ekonomiska åtaganden som huvudmannen tagit på sig under senare tid.

Slutligen begärs i motion Kr232 (fp) ytterligare 8 nya grundbelopp för teater- och dansinstitutioner, avsedda för balettensemblen vid Östergötlands länsteater. Motionärerna erinrar om att antalet grundbelopp vid denna teater länge varit oförändrat.

I en motion, nämligen Kr290 (m), tas upp frågor om *stödet till marknadsföring m.m.* av teater-, dans- och musikinstitutionernas verksamhet. Motionärerna anser att stödet inte skall gå till vad som i motionen betecknas som mellanhänder, dvs. de regionala skådebanorna, utan i stället förmedlas direkt till institutionerna. Medel bör därför inte beräknas för stöd till de regionala skådebanorna, vilka erhåller sammanlagt 25 grundbidrag innevarande budgetår (yrkande 18). Till var och en av de 32 institutioner, vilka i dag erhåller grundbidrag, skall utgå 400 000 kr. för utvecklingsarbete och marknadsföring (yrkande 19). Därigenom avses ett förstärkt samarbete skapas mellan institutionerna och lokala teater- och musikföreningar. Totalt beräknas dessa förslag innebära ett ökat medelsbehov om 10,4 (12,8-2,4) milj.kr., varför anslaget föreslås föras upp med 319 369 000 kr. (yrkande 20).

I fem motionsyrkanden hemställs om ett särskilt bidrag nästa budgetår om 3 milj.kr. till *stöd för Norrlandsoperans turnéverksamhet*, nämligen i motio-

nerna Kr263 (fp) yrkande 2, Kr264 (c) yrkande 3, Kr342 (vpk. m, mp) yrkande 3, Kr343 (mp) och Kr370 (mp) yrkande 11.

Ett särskilt stöd om 300 000 kr. begärs i motion Kr370 (mp) till *Ystadsoperans gästspel* i Köpenhamn (yrkande 12).

Utan att yrka ökade medel eller ökat antal grundbelopp totalt sett begär motionärerna i ett antal motionsyrkanden *uttalanden om prioritering* av i motionerna angivna institutioner.

I motionerna Kr247 (m), Kr265 (s) och Kr346 (m) hemställs om ett uttalande från riksdagen om att Göteborgs symfoniker skall ges lika goda ekonomiska möjligheter som Stockholms filharmoniker, dvs. erhålla samma antal grundbelopp. Stockholms filharmoniker har innevarande budgetår tilldelats 170 grundbelopp och Göteborgs symfoniker 105 grundbelopp. Motionärerna hänvisar till att Göteborgs kommun fr.o.m. den 1 juli 1989 ensam svarar för kostnaderna för de 20 musiker som under fem år bekostats av AB Volvo.

Ett ökat stöd till Norrlandsoperan är enligt motion Kr262 (s) nödvändigt med tanke på institutionens stora regionala betydelse och på de insatser som huvudmannen gjort.

Gävleborgs symfoniorkester bör enligt motion Kr266 (s) få ökade resurser, när de regionala tilläggsbidragen i enlighet med förslaget i propositionen tas bort. Det blir annars svårt för orkestern att genomföra verksamhet i länet i samma omfattning som tidigare.

Inom ramen för de medel som beräknas i budgetpropositionen bör enligt motion Kr344 (s) Musikteatern i Värmland få ökade ekonomiska resurser, bl.a. mot bakgrund av de ökade kostnader som uppstått för huvudmannen när regionmusiken överfördes från staten.

I motion Kr345 (s) betonas det ökande ekonomiska ansvar för Norrköpings symfoniorkester som kommunen åtagit sig. Mot denna bakgrund och med tanke på det regionala ansvar orkesterföreningen tar anser motionärerna att föreningen bör få ett ökat statligt stöd.

Utskottet behandlar först frågor om bidrag till de regionala skådebanorna och till institutionernas marknadsföring m.m.

Som utskottet framhållit under en följd av år (senast i bet. 1988/89:KrU17) gör de regionala skådebanorna en värdefull insats. Mot bakgrund härav och med beaktande av de förstärkningar teater-, dans- och musikinstitutionerna föreslås få nästa budgetår kan utskottet inte tillstyrka den överföring av medel från de regionala skådebanorna till institutionerna att användas till marknadsföring som föreslås i motion Kr290 yrkande 18. Utskottet avstyrker även förslaget i motionens yrkanden 19 och 20 att särskilda medel därutöver skall anvisas till institutionernas marknadsföring m.m.

Utskottet anser, liksom utbildningsministern och många motionärer, att det är betydelsefullt att den utveckling inom regional och lokal teater, dans och musik som pågått sedan mitten av 1970-talet kan fortsätta. Redan gjorda satsningar bör konsolideras och kompletteras och stöd ges till utökad verksamhet inom områden som hittills varit eftersatta. Utskottet har inget att erinra mot de uttalanden som görs i budgetpropositionen om de däri förordade nya grundbelopp till teater-, dans- och musikinstitutioner. I vad gäl-

ler förslagen i motioner om ett ökat stöd därutöver till regional och lokal teater, dans och musik vill utskottet anföra följande.

Kulturutskottet anser att det finns tungt vägande skäl som talar för att riksdagen för nästa budgetår anvisar medel till nya grundbelopp utöver vad regeringen föreslagit. Vid sin bedömning av frågan om det totala behovet av medel till bidrag till nya grundbelopp beaktar utskottet särskilt behovet av ökat stöd till verksamheten vid Norrlandsoperan och vid Göteborgs konsert AB. Behovet av sådant stöd påtalas i en rad motioner, nämligen Kr229, Kr247, Kr257 yrkande 10, Kr262, Kr263 yrkande 1, Kr264 yrkande 2, Kr265, Kr303, Kr342 yrkande 2 och Kr346. Som motionärerna framhåller har Norrlandsoperan en stor regional betydelse i en stor del av Norrland. Motionärerna redovisar att Norrlandsoperan nått en bred publik och att den på olika sätt främjat verksamhet för barn och ungdom. Motionärerna framhåller också verksamhetens kvalitet och satsningarna på sällan spelade verk och på nyproducerade verk. I andra motioner framhålls den höga konstnärliga nivå som Göteborgs symfoniker uppnått. Motionärerna anför att ett ökat statsbidrag till Göteborgs konsert AB är nödvändigt för att orkesterns nivå skall kunna behållas och utvecklas. Det ankommer inte på utskottet att göra en bedömning av institutionernas konstnärliga nivå, men enligt utskottets mening är det av kulturpolitiska skäl motiverat med en betydande ökning av det totala antalet grundbelopp nästa budgetår främst för att göra det möjligt med en väsentlig utbyggnad av antalet grundbelopp till Norrlandsoperan och Göteborgs konsert AB, utöver vad som ryms inom de ramar som föreslås i budgetpropositionen. Utskottet anser att totala antalet grundbelopp – utöver vad regeringen föreslagit – bör ökas med 12 till teater- och dansinstitutioner, avseende musikteaterinstitutioner, och med 30 till musikinstitutioner. Kostnaderna härför kan beräknas till 4 809 000 kr. (12x102 355 + 30x119 350). Med denna ökning tillgodoses i betydande utsträckning de önskemål om ökat stöd till teater, dans och musik som framförts i motionerna Kr257 yrkande 10, Kr338 yrkande 10 och Kr370 yrkande 10. När de totala ramarna ökas på sätt utskottet föreslår blir möjligheterna större för kulturrådet att vid fördelningen av grundbidragen ta hänsyn även till andra behov av förstärkningar; några av dessa har nämnts i motionerna Kr232, Kr266, Kr344 och Kr345.

Vidare anser utskottet, i likhet med motionärerna bakom motionerna Kr262, Kr263 yrkande 2, Kr264 yrkande 3, Kr342 yrkande 3, Kr343 och Kr370 yrkande 11, att det är motiverat med ett särskilt stöd till Norrlandsoperan för att främja turnéverksamheten. I motionerna redovisas planerna för en utveckling av turnéverksamheten under 1990-talet i samarbete med berörda landsting och kommuner. Utskottet anser att ett särskilt stöd till turnéverksamheten inte skall utgå som en ny form av tilläggsbidrag, vilket motionärernas förslag innebär. I stället föreslår utskottet att riksdagen vid medelsanvisningen beräknar 1 024 000 kr. för att göra det möjligt för statens kulturråd att inom det schabloniserade bidragssystemet tilldela Norrlandsoperan ytterligare 10 grundbelopp. Detta innebär således att Norrlandsoperan får ett tillskott utöver vad som inryms i den totalram för grundbelopp som utskottet förordar i det föregående. Därmed kan sådana resurser, som huvudmannen nu står för, frigöras och användas till stöd för turnéverksam-

het. Stöd till turnéer lämnas även av kommuner och övriga landsting inom regionen.

1989/90:KrU19

Utskottet anser att det inte är lämpligt att riksdagen nu beslutar att de medel, som frigjorts sedan Skådebanan i Stockholm upphört, omvandlas till bidrag till grundbelopp eller att riksdagen på annat sätt preciserar användningen av dem. Användningen av medlen bör inte låsas innan klarhet har skapats i fråga om hur den verksamhet, som Skådebanan i Stockholm stått för, skall ersättas. Riksdagen bör därför avslå yrkande 11 i motion Kr257. Medlen bör, liksom innevarande budgetår, stå till regeringens disposition för teaterfrämjande ändamål.

Utskottet kan inte tillstyrka att riksdagen anvisar medel till ett särskilt stöd till Ystadsoperans planerade gästspel i Köpenhamn. Motion Kr370 avstyrks i motsvarande del (yrkande 12).

I motion Kr347 (fp) framhålls att den samiska *teatergruppen Dalvadis* haft stor betydelse för att stärka den samiska identiteten, samtidigt som den utgjort ett viktigt inslag i det svenska kulturlivet i övrigt. Motionären anser att staten bör ta ett större ansvar för gruppens verksamhet än hittills. Motionären nämner att det i Norge finns en fast samisk teater med ett statligt stöd år 1989 om 5,7 miljoner norska kronor.

Utskottet har inhämtat att statens kulturråd diskuterat gruppen Dalvadis framtida finansiering med landstingen i Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län samt Kiruna kommun. Utskottet anser att det är betydelsefullt att initiativ tagits till dessa kontakter mellan kulturrådet och de regionalt och lokalt ansvariga för teaterverksamhet. Eftersom teaterns verksamhet riktar sig både till en nationell minoritet, spridd över stora områden i landet, och till landet i dess helhet, finns det särskilda problem som måste lösas.

I avvaktan på resultaten av de pågående diskussionerna och eftersom statens kulturråd, enligt vad utskottet inhämtat, avser att lämna bidrag till gruppen Dalvadis verksamhet även under nästa budgetår, anser utskottet att något uttalande från riksdagens sida inte nu är erforderligt. Motion Kr347 påkallar därför inte någon riksdagens åtgärd.

Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper m.m. (G 16)

Statsbidrag till teater-, dans- och musikverksamhet i mindre ensembler och fria grupper utgår efter beslut av statens kulturråd till sådan ensemble eller grupp som bedriver sin verksamhet i yrkesmässiga former eller under liknande förhållanden.

Statens kulturråd fördelar över 50 % av de direkta offentliga bidragen till de fria grupperna. Härutöver ges statliga bidrag bl.a. via arbetsmarknadsverket. Kommuner och landsting svarar för en mindre andel av de direkta offentliga bidragen. Genom köp av föreställningar eller stöd till arrangörer står emellertid kommuner och landsting indirekt för en stor del av de fria gruppernas intäkter.

Utbildningsministern anser – liksom kulturrådet – att det är rimligt att huvudansvaret för de fria teatergruppernas grundfinansiering på sikt förs över

till kommuner och landsting. Statens insatser bör enligt utbildningsministern inriktas på bidragsområden där det finns särskild anledning för staten att agera och där stödet ger konkreta resultat framför allt för gruppernas konstnärliga utveckling. Stödet kan vara både långsiktigt och av projektkaraktär. Ett särskilt ansvar bör staten ha för verksamhetsområdena barn- och ungdomsteater, mimkonst och fri dans. Anslaget till de fria teater- och dansgrupperna föreslås höjas med – inkl. prisomräkning – 5 milj.kr. nästa budgetår. Med en prisomräkning om 4 % innebär detta en förstärkning med ca 3,4 milj.kr. Vidare aviseras förslag till en höjning även i nästa budgetproposition, nämligen med likaledes 5 milj.kr., däri också inberäknat prisomräkning. En betydande del av förstärkningen bör gå till de fria gruppernas barn- och ungdomsteaterverksamhet (bil. 10 s. 85–86).

Bidraget till stöd åt arrangerande musikföreningar föreslås bli överfört från anslaget Bidrag till utvecklingsverksamhet inom kulturområdet m.m. till förevarande anslag. Dessa föreningar spelar enligt utbildningsministerns mening en stor roll för det lokala musikutbudet och för de frilansande artisterna. Därför föreslås en fördubbling av det statliga stödet till föreningarna under de närmaste två budgetåren. Statens stöd skall inriktas på föreningar med rikstäckande verksamhet, medan landsting och kommuner bör stödja regional och lokal verksamhet.

Anslaget till de fria grupperna uppgår för innevarande budgetår till 40 milj.kr. Regeringen föreslår att anslaget till de fria grupperna, inkl. bidrag till arrangerande musikföreningar, nästa budgetår förs upp med 50 279 000 kr.

En höjning med 5 milj.kr. i förhållande till regeringens förslag föreslås i motionerna Kr257 (fp) yrkande 12, Kr338 (c) yrkande 11 och Kr370 (mp) yrkande 13, medan en höjning med 14 milj.kr. föreslås i motion Kr301 (vpk). Motionärerna betonar den betydelse de fria grupperna har för landets kulturliv och anför att staten bör öka sitt stöd för att bidragen skall kunna höjas till en rimlig nivå. Vidare bör stödet till turnéverksamhet, teknik- och andra investeringar, beställning av ny svensk dramatik m.m. ökas.

Med beaktande av den betydelse de fria grupperna har för kulturlivet i landet anser utskottet att det är väl motiverat med en höjning av bidraget nästa budgetår. Utskottet anser sig dock inte kunna förorda en höjning utöver den som föreslagits i budgetpropositionen. Motionerna avstyrks därför i här aktuella delar. Riksdagen får vid nästa riksmöte tillfälle att ta ställning till förslag av regeringen om den ytterligare höjning av bidraget som aviseras för budgetåret 1991/92.

De fria teatergruppernas förmåga att nå nya publikgrupper, särskilt bland barn och ungdom, och deras verksamhet i områden med svagt kulturutbud framhålls i motion Kr201 (s). Motionären anser att det finns en risk för att de fria grupperna inte kan fortsätta att verka om de även i fortsättningen kommer att ha osäker arbetssituation och ekonomi. Därför bör riksdagen uttala att grupperna bör få ett ekonomiskt stöd som bättre motsvarar värdet av deras arbetsinsats, inte minst arbetet med att sprida kulturen till nya grupper.

Principerna för finansieringen av de fria gruppernas verksamhet på lång

sikt tas upp i motionerna Kr290 (m) yrkande 21 och Kr300 (s). I den förstnämnda motionen instämmer motionärerna i vad som anförs i budgetpropositionen om en överföring av ansvaret för de fria gruppernas grundfinansiering till kommuner och landsting. Riksdagen bör enligt motionen begära att regeringen lägger fram en plan för hur en sådan överföring bör genomföras. I motion Kr300 framförs att samhällets stöd till de fria grupperna oftast är kortsiktigt och att en långsiktig lösning på deras ekonomiska problem är nödvändig.

Även utskottet finner att diskussioner behöver föras mellan staten, landstingen och kommunerna om hur de fria gruppernas grundfinansiering skall utformas på sikt. Eftersom frågan är uppmärksamrad i budgetpropositionen anser sig utskottet kunna utgå från att regeringen – utan något särskilt uttalande från riksdagens sida – efter forsatt beredning förelägger riksdagen de förslag som övervägandena leder fram till. Riksdagen bör inte föregripa övervägandena. Utskottet anser därför att motionerna Kr201, Kr290 yrkande 21 och Kr300 inte bör föranleda någon riksdagens åtgärd.

Bidrag till Musikaliska akademien (G 17)

Bidraget till Musikaliska akademien föreslås i budgetpropositionen räknas upp med 368 000 kr. till 2 570 000 kr. för att bl.a. täcka ökade lokalkostnader.

I motion Kr290 (m) yrkande 22 begärs att anlaget skall ökas med ytterligare 500 000 kr. för ökad publikations- och kontaktverksamhet.

Utskottet anser sig inte kunna tillstyrka motionsförslaget. Regeringens förslag till medelsanvisning tillstyrks.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *medelsanvisningen till Bidrag till Svenska riksteatern* att riksdagen med bifall till proposition 1989/90:100 och med avslag på motion 1989/90:Kr370 yrkande 9 till *Bidrag till Svenska riksteatern* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 171 137 000 kr.,

res. 1 (mp)

2. beträffande *prioritering av Riksteaterns verksamhet på de s.k. småplatserna*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Kr227 yrkande 3,

res. 2 (c)

3. beträffande *musikteaterproduktion inom Riksteatern*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Kr257 yrkande 9,

4. beträffande *medelsanvisningen till Bidrag till Operan*

att riksdagen med bifall till proposition 1989/90:100 och med avslag på motion 1989/90:Kr299 till *Bidrag till Operan* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 201 464 000 kr.,

res. 3 (fp)

5. beträffande *medelsanvisningen till Bidrag till Dramatiska teatern* att riksdagen till *Bidrag till Dramatiska teatern* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 117 092 000 kr.,

6. beträffande *medelsanvisningen till Bidrag till Svenska rikskonserter*

att riksdagen med bifall till proposition 1989/90:100 samt med avslag på motionerna 1989/90:Kr236, 1989/90:Kr256 yrkande 18 och 1989/90:Kr290 yrkande 17 till *Bidrag till Svenska rikskonserter* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 59 856 000 kr.,
res. 4 (m)

7. beträffande *medelsanvisningen till Täckning av vissa kostnader vid Svenska rikskonserter*

att riksdagen till *Täckning av vissa kostnader vid Svenska rikskonserter* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.,

8. beträffande *medelsanvisningen till Bidrag till regional musikverksamhet*

att riksdagen till *Bidrag till regional musikverksamhet* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 170 500 000 kr.,

9. beträffande *bidrag till regionala skådebanor samt medel till marknadsföring m.m.*

att riksdagen med bifall till proposition 1989/90:100 och med avslag på motion 1989/90:Kr290 yrkandena 18 och 19 beslutar att för regionala skådebanor under anslaget vid mom. 14 skall beräknas belopp i enlighet med vad som innefattas i förslaget i propositionen,
res. 5 (m)

10. beträffande *grundbelopp till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner*

att riksdagen med anledning av proposition 1989/90:100 och motionerna 1989/90:Kr229, 1989/90:Kr232, 1989/90:Kr257 yrkande 10, 1989/90:Kr262, 1989/90:Kr263 yrkande 1, 1989/90:Kr264 yrkande 2, 1989/90:Kr303, 1989/90:Kr338 yrkande 10, 1989/90:Kr342 yrkande 2 och 1989/90:Kr370 yrkande 10, samtliga motioner i motsvarande del, och motionerna 1989/90:Kr247, 1989/90:Kr265, 1989/90:Kr266, 1989/90:Kr344, 1989/90:Kr345 och 1989/90:Kr346 beslutar att under anslaget vid mom. 14 skall – utöver vad regeringen föreslagit – beräknas 4 809 000 kr. till 12 grundbelopp för teater- och dansinstitutioner, avseende musikteaterinstitutioner, och 30 grundbelopp för musikinstitutioner,

11. beträffande *stöd för att främja Norrlandsoperans turnéverksamhet*

att riksdagen med anledning av motionerna 1989/90:Kr262, 1989/90:Kr263 yrkande 2, 1989/90:Kr264 yrkande 3, 1989/90:Kr342 yrkande 3, 1989/90:Kr343 och 1989/90:Kr370 yrkande 11, samtliga motioner i motsvarande del, beslutar att under anslaget vid mom. 14 skall – utöver vad som hemställs i mom. 10 – beräknas 1 024 000 kr. till 10 grundbelopp för teater- och dansinstitutioner, avseende musikteaterinstitutioner,

12. beträffande *användningen av medel som reserverats för Skådebanan i Stockholm*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Kr257 yrkande 11,
res. 6 (m, fp)

13. beträffande *medel till gästspel av Ystadsoperan*
att riksdagen avslår motion 1989/90:Kr370 yrkande 12 i motsvarande del,

res. 7 (mp)

14. beträffande *medelsanvisningen till Bidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner*

att riksdagen med anledning av proposition 1989/90:100 och motionerna 1989/90:Kr229, 1989/90:Kr232, 1989/90:Kr257 yrkande 10, 1989/90:Kr263 yrkandena 1 och 2, 1989/90:Kr264 yrkandena 2 och 3, 1989/90:Kr303, 1989/90:Kr338 yrkande 10, 1989/90:Kr342 yrkandena 2 och 3, 1989/90:Kr343 och 1989/90:Kr370 yrkandena 10 och 11, samtliga motioner i motsvarande del, samt med avslag på motionerna 1989/90:Kr290 yrkande 20 och 1989/90:Kr370 yrkande 12 i motsvarande del, till *Bidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 314 802 000 kr.,

res. 8 (m) – villk. 5

res. 9 (mp) – villk. 7

15. beträffande *stöd till teatergruppen Dalvadis*
att riksdagen avslår motion 1989/90:Kr347,

res. 10 (fp, vpk)

16. beträffande *medelsanvisningen till Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper m.m.*

att riksdagen med bifall till proposition 1989/90:100 och med avslag på motionerna 1989/90:Kr257 yrkande 12, 1989/90:Kr301, 1989/90:Kr338 yrkande 11 och 1989/90:Kr370 yrkande 13 till *Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper m.m.* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 50 279 000 kr.,

res. 11 (fp, c, mp)

res. 12 (vpk)

17. beträffande *den långsiktiga finansieringen av de fria gruppernas verksamhet*

att riksdagen avslår motionerna 1989/90:Kr201, 1989/90:Kr290 yrkande 21 och 1989/90:Kr300,

18. beträffande *medelsanvisningen till Bidrag till Musikaliska akademien*

att riksdagen med bifall till proposition 1989/90:100 och med avslag på motion 1989/90:Kr290 yrkande 22 till *Bidrag till Musikaliska akademien* för budgetåret 1990/91 anvisar ett anslag på 2 570 000 kr.

res. 13 (m, fp)

På kulturutskottets vägnar

Ingrid Sundberg

Närvarande: Ingrid Sundberg (m), Åke Gustavsson (s), Berit Oscarsson (s), Jan-Erik Wikström (fp), Jan Hyttring (c), Lars Ahlmark (m), Sylvia Pettersson (s), Erkki Tammenoksa (s), Lars Ahlström (m), Stina Gustavsson (c), Kaj Nilsson (mp), Ingegerd Sahlström (s), Ulla Berg (s), Lola Björkquist (fp), Ulla Johansson (s), Iréne Vestlund (s) och Elisabeth Persson (vpk).

Reservationer

1. Medelsanvisningen till Bidrag till Svenska riksteatern (mom. 1)

Kaj Nilsson (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar med "Utskottet har" och slutar med "del (yrkande 9)" bort ha följande lydelse:

Utskottet godtar regeringens förslag att bidraget till Riksteatern – i den mån det inte avser hyreskostnader – skall räknas om med 7 %. Mot bakgrund av Riksteaterns stora betydelse för spridning av teater i landet anser utskottet att verksamheten dessutom bör förstärkas med 20 milj.kr., dvs. med 12 milj.kr. mer än vad regeringen föreslagit. Riksdagen bör således med bifall till motion Kr370 yrkande 9 under anslaget anvisa 183 137 000 kr.

dels att moment 1 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

1. beträffande *medelsanvisningen till Bidrag till Svenska riksteatern* att riksdagen med anledning av proposition 1989/90:100 och med bifall till motion 1989/90:Kr370 yrkande 9 till *Bidrag till Svenska riksteatern* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 183 137 000 kr.,

2. Prioritering av Riksteaterns verksamhet på de s.k. småplatserna (mom. 2)

Jan Hyttring och Stina Gustavsson (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar med "Utskottet erinrar" och slutar med "yrkande 3" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att det är angeläget att landsbygden får del av teaterutbudet i landet och att även mindre platser kan erbjudas föreställningar producerade av Riksteatern. Därför bör enligt utskottets uppfattning Riksteatern inom ramen för de ökade resurserna för budgetåret 1990/91 prioritera produktioner som är särskilt lämpade för samlingslokaler m.m. på de s.k. småplatserna. Detta bör riksdagen med bifall till yrkande 3 i motion Kr227 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att moment 2 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

2. beträffande *prioritering av Riksteaterns verksamhet på de s.k. småplatserna*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr227 yrkande 3 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

3. Medelsanvisningen till Bidrag till Operan (mom. 4)

Jan-Erik Wikström och Lola Björkquist (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 7 börjar med "Utskottet anser" och på s. 8 slutar med "nästa budgetår" bort ha följande lydelse:

Utskottet finner det inte rimligt att Operan under nästa budgetår skall disponera ekonomiska resurser som i praktiken är mindre än innevarande budgetår. Operan har i sin anslagsframställning framhållit att en oförändrad verksamhet skulle kräva 12 milj.kr. utöver en automatisk uppräknings med 5%. Operan har också redovisat hur man genom besparingar kan reducera detta behov till 6 milj.kr. Utskottet anser det mot denna bakgrund nödvändigt att – utöver regeringens förslag om en omräkning av bidraget med 7% – förstärka Operans bidrag nästa budgetår med 3 milj.kr., såsom föreslås i motion 1989/90:Kr299.

dels att moment 4 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

4. beträffande *medelsanvisningen till Bidrag till Operan*

att riksdagen med anledning av proposition 1989/90:100 och med bifall till motion 1989/90:Kr299 till *Bidrag till Operan* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 204 464 000 kr.,

4. Medelsanvisningen till Bidrag till Svenska rikskonserter (mom. 6)

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Lars Ahlström (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 8 börjar med "Utskottet har" och på s. 9 slutar med "regeringen föreslagit" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar den uppfattning som motionärerna ger uttryck för, nämligen att Svenska rikskonserter inte bör få direkt statligt stöd till fonogramproduktionen, eftersom en fri konkurrens om de medel som ställs till förfogande för s.k. smalproduktion leder till effektivare resultat. Utskottet ansluter sig därför till motionärernas åsikt att medel för produktion av fonogram inte bör beräknas under anslaget. Som motionärerna anför bör möjligheterna till en utgivning av fonogram, som tillgodoser en smal och begränsad marknad, tillgodoses genom att anslaget Stöd till fonogram och musikalier räknas upp med motsvarande belopp. Frågan om medelsanvisningen under nämnda anslag behandlar utskottet i betänkandet 1989/90:KrU24.

dels att moment 6 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

6. beträffande *medelsanvisningen till Bidrag till Svenska rikskonserter*

att riksdagen med anledning av proposition 1989/90:100 och motion

1989/90:Kr236 samt med bifall till motionerna 1989/90:Kr256 yrkande 18 och 1989/90:Kr290 yrkande 17 till *Bidrag till Svenska rikskonserter* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 56 856 000 kr.,

1989/90:KrU19

5. Bidrag till regionala skådebanor samt medel till marknadsföring m.m. (mom. 9)

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Lars Ahlström (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 13 börjar med "Som utskottet" och slutar med "marknadsföring m.m." bort ha följande lydelse:

Utskottet delar den i motion Kr290 framförda uppfattningen att det statliga stödet till marknadsföring av kultur inte bör ges till kulturens mellanhänder, såsom de regionala skådebanorna, utan till institutionerna själva. De regionala skådebanorna bör därför inte erhålla statligt bidrag. Anslaget kan därmed minskas med 2 400 000 kr. Utskottet tillstyrker således yrkande 18 i motionen.

De regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutionerna behöver tillföras medel som en förstärkning av deras utvecklingsarbete och marknadsföring. Utskottet kommer senare i detta betänkande att föreslå riksdagen att anvisa medel till grundbelopp till dessa institutioner utöver regeringens förslag. Motion Kr290 blir därmed i viss mån i praktiken tillgodosedd. Därutöver bör vardera av de 32 institutionerna tillföras 250 000 kr. för angivna ändamål. Anslaget bör för detta ändamål ökas med 8 milj. kr. På så sätt blir yrkandena 19 och 20 i motionen i allt väsentligt tillgodosedda.

dels att moment 9 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

9. beträffande *bidrag till regionala skådebanor samt medel till marknadsföring m.m.*

att riksdagen med avslag på proposition 1989/90:100 och med anledning av motion 1989/90:Kr290 yrkandena 18 och 19 *dels* beslutar att bidrag till grundbelopp fr.o.m. budgetåret 1990/91 inte skall utgå till regionala skådebanor, *dels* som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om omfattningen av ett nytt bidrag till marknadsföring m.m., *dels* beslutar att för bidrag till marknadsföring m.m. under anslaget vid mom. 14 skall beräknas 5 600 000 kr.,

6. Användningen av de medel som reserverats för Skådebanan i Stockholm (mom. 12)

Ingrid Sundberg (m), Jan-Erik Wikström (fp), Lars Ahlmark (m), Lars Ahlström (m) och Lola Björkquist (fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 15 börjar med "Utskottet anser" och slutar med "teaterfrämjande ändamål" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att de medel som frigjorts sedan Skådebanan i Stockholm upphört bör användas till bidrag till ytterligare grundbelopp till teater-, dans- och musikinstitutioner. Detta bör riksdagen med bifall till yrkande 11 i motion Kr257 som sin mening ge regeringen till känna.

dels att moment 12 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

12. beträffande *användningen av medel som reserverats för Skådebanan i Stockholm*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr257 yrkande 11 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför,

7. Medel till gästspel av Ystadsoperan (mom. 13)

Kaj Nilsson (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 15 börjar med "Utskottet kan" och slutar med "(yrkande 12)" bort ha följande lydelse:

Mot bakgrund av den framgång som Ystadsoperan haft i sin verksamhet anser utskottet att riksdagen med bifall till motion Kr370 yrkande 12 bör anvisa 300 000 kr. till ett kommande gästspel i Köpenhamn.

dels att moment 13 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

13. beträffande *medel till gästspel av Ystadsoperan*
att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr370 yrkande 12 i motsvarande del beslutar att för angivna ändamål under anslaget vid mom. 14 skall beräknas 300 000 kr.,

8. Medelsanvisningen till Bidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner (mom. 14)

Under förutsättning av bifall till reservation 5

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Lars Ahlström (alla m) anser att moment 14 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

14. beträffande *medelsanvisningen till Bidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner*
att riksdagen med anledning av proposition 1989/90:100 samt motionerna 1989/90:Kr229, 1989/90:Kr232, 1989/90:Kr257 yrkande 10, 1989/90:Kr263 yrkandena 1 och 2, 1989/90:Kr264 yrkandena 2 och 3, 1989/90:Kr303, 1989/90:Kr338 yrkande 10, 1989/90:Kr342 yrkandena 2 och 3, 1989/90:Kr343 och 1989/90:370 yrkandena 10 och 11, samtliga motioner i motsvarande del, samt 1989/90:Kr290 yrkande 20 och med avslag på motion 1989/90:Kr370 yrkande 12 i motsvarande del till *Bidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 320 402 000 kr.,

9. Medelsanvisningen till Bidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner (mom. 14)

Under förutsättning av bifall till reservation 7

Kaj Nilsson (mp) anser att moment 14 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

14. beträffande *medelsanvisningen till Bidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner*
att riksdagen med anledning av proposition 1989/90:100, med bifall

till motion 1989/90:Kr370 yrkande 12 i motsvarande del och med anledning av motionerna 1989/90:Kr229, 1989/90:Kr232, 1989/90:Kr257 yrkande 10, 1989/90:Kr263 yrkandena 1 och 2, 1989/90:Kr264 yrkandena 2 och 3, 1989/90:Kr303, 1989/90:Kr338 yrkande 10, 1989/90:Kr342 yrkandena 2 och 3, 1989/90:Kr343 och 1989/90:Kr370 yrkandena 10 och 11, samtliga motioner i motsvarande del, samt med avslag på motion 1989/90:Kr290 yrkande 20 till *Bidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 315 102 000 kr.,

10. Stöd till teatergruppen Dalvadis (mom. 15)

Jan-Erik Wikström (fp), Lola Björkquist (fp) och Elisabeth Persson (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 15 börjar med "I avvaktan" och slutar med "riksdagens åtgärd" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att det är angeläget att staten, tillsammans med berörda landsting och kommuner, tar ansvar för det fortsatta stödet till teatergruppen Dalvadis verksamhet och utbyggnad. Utskottet förutsätter att de nyligen inledda överläggningarna kan avslutas i sådan tid att ett förslag om det framtida statliga stödet till teatergruppen Dalvadis kan föreläggas riksdagen i nästa budgetproposition. Riksdagen bör således bifalla motion Kr347.

dels att moment 15 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

15. beträffande *stöd till teatergruppen Dalvadis*
att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Kr347 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

11. Medelsanvisningen till Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper m.m. (mom. 16)

Jan-Erik Wikström (fp), Jan Hyttring (c), Stina Gustavsson (c), Kaj Nilsson (mp) och Lola Björkquist (fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 16 börjar med "Med beaktande" och slutar med "budgetåret 1991/92" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att det är angeläget med en förstärkning utöver regeringens förslag av bidraget till de fria teater-, dans- och musikgrupperna med syfte att trygga en fortsatt kontinuerlig verksamhet enligt de kulturpolitiska målen. Ett ökat bidrag förbättrar också möjligheterna till konstnärlig utveckling inom dessa grupper. De fria grupperna har stor betydelse för tillgången på teater, dans och musik för barn och ungdom och inom regioner där utbudet på teater, dans och musik är litet. Som motionärerna påpekar har de fria grupperna en omfattande turnéverksamhet, vilket både medför stora kostnader och vissa svårigheter att få en kommunal eller regional huvudman för verksamheten. Mot denna bakgrund föreslår utskottet att riksdagen med bifall till motionerna Kr257 yrkande 12, Kr338 yrkande 11 och Kr370 yrkande 13 anvisar 5 milj.kr. utöver vad regeringen föreslagit. Härigenom tillgodoses i viss utsträckning yrkandet i motion Kr301.

dels att moment 16 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

16. beträffande *Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper m.m.*

att riksdagen med anledning av proposition 1989/90:100 och motion 1989/90:Kr301 samt med bifall till motionerna 1989/90:Kr257 yrkande 12, 1989/90:Kr338 yrkande 11 och 1989/90:Kr370 yrkande 13 till *Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper m.m.* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 55 279 000 kr.,

12. Medelsanvisningen till Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper m.m. (mom. 16)

Elisabeth Persson (vpk) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 16 börjar med "Med beaktande" och slutar med "budgetåret 1991/92" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att det är angeläget med en förstärkning utöver regeringens förslag av bidraget till de fria teater-, dans- och musikgrupperna med syfte att trygga en fortsatt kontinuerlig verksamhet enligt de kulturpolitiska målen. Ett ökat bidrag förbättrar också möjligheterna till konstnärlig utveckling inom dessa grupper. De fria grupperna har stor betydelse för tillgången på teater, dans och musik för barn och ungdom och inom regioner där utbudet på teater, dans och musik är litet. Som motionärerna påpekar har de fria grupperna en omfattande turnéverksamhet, vilket både medför stora kostnader och vissa svårigheter att få en kommunal eller regional huvudman för verksamheten. Mot denna bakgrund föreslår utskottet att riksdagen med bifall till motion Kr301 anvisar 14 milj.kr. utöver vad regeringen föreslagit. Härigenom tillgodoses motionerna Kr257 yrkande 12, Kr338 yrkande 11 och Kr370 yrkande 13.

dels att moment 16 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

16. beträffande *medelsanvisningen till Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper m.m.*

att riksdagen med anledning av proposition 1989/90:100 och motionerna 1989/90:Kr257 yrkande 12, 1989/90:Kr338 yrkande 11 och 1989/90:Kr370 yrkande 13 samt med bifall till motion 1989/90:Kr301 till *Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper m.m.* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 64 279 000 kr.,

13. Medelsanvisningen till Bidrag till Musikaliska akademien (mom. 18)

Ingrid Sundberg (m), Jan-Erik Wikström (fp), Lars Ahlmark (m), Lars Ahlström (m) och Lola Björkquist (fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 17 börjar med "Utskottet anser" och slutar med "medelsanvisning tillstyrks" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar motionärernas uppfattning att Musikaliska akademien bör tillföras 500 000 kr. utöver regeringens förslag för utökad publikations- och kontaktverksamhet. Motionen tillstyrks således.

dels att moment 18 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

1989/90:KrU19

18. beträffande *medelsanvisningen till Bidrag till Musikaliska akademien*

att riksdagen med anledning av proposition 1989/90:100 och med bifall till motion 1989/90:Kr290 yrkande 22 till *Bidrag till Musikaliska akademien* för budgetåret 1990/91 anvisar ett anslag på 3 070 000 kr.

Särskilt yttrande

Medelsanvisningen till Bidrag till Operan (mom. 4)

Jan Hyttring och Stina Gustavsson (båda c) anför:

I motion Kr255 har centerpartiet begärt förslag från regeringen om nyemission av aktier för att stärka ekonomin för de kulturinstitutioner, bl.a. Operan, som drivs i bolagsform. Förslaget om nyemission av aktier behandlar utskottet i betänkandet 1989/90:KrU17. Vi har därför nu avstått från att föreslå ett ökat anslag till Operan.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Propositionen	1
Motioner	2
Utskottet	5
Bidrag till Svenska riksteatern (G 9)	5
Bidrag till Operan (G 10)	7
Bidrag till Dramatiska teatern (G 11)	8
Bidrag till Svenska rikskonserter (G 12)	8
Täckning av vissa kostnader vid Svenska rikskonserter (G 13)	9
Bidrag till regional musikverksamhet (G 14)	9
Bidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner (G 15)	9
Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper m.m. (G 16) ..	15
Bidrag till Musikaliska akademien (G 17)	17
Hemställan	17
Reservationer	20
1. Medelsanvisningen till Bidrag till Svenska riksteatern (mp) ..	20
2. Prioritering av Riksteaterns verksamhet på de s.k. småplatserna (c)	20
3. Medelsanvisningen till Bidrag till Operan (fp)	21
4. Medelsanvisningen till Bidrag till Svenska rikskonserter (m) ..	21
5. Bidrag till regionala skådebanor samt medel till marknadsföring m.m. (m)	22
6. Användningen av de medel som reserverats för Skådebanan i Stockholm (m, fp)	22
7. Medel till gästspel av Ystadsoperan (mp)	23
8. Medelsanvisningen till Bidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner (m)	23
9. Medelsanvisningen till Bidrag till regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner (mp)	23
10. Stöd till teatergruppen Dalvadis (fp, vpk)	24
11. Medelsanvisningen till Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper m.m. (fp, c, mp)	24
12. Medelsanvisningen till Bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper m.m. (vpk)	25
13. Medelsanvisningen till Bidrag till Musikaliska akademien (m, fp)	25
Särskilt yttrande	26
Medelsanvisningen till Bidrag till Operan (c)	26

